

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS MERAS

**POTVARKIS
DĖL BĮ ŠIAULIŲ APSKAITOS CENTRAS 2023 M. METINĖS VEIKLOS ATASKAITOS
TVIRTINIMO**

2024 m. _____ d. Nr. M-

Šiauliai

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 3 straipsnio 3 dalimi, 15 straipsnio 3 dalies 1 punktu, 25 straipsnio 5 dalimi, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 6 straipsniu, įgyvendindamas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2023 m. liepos 13 d. sprendimą Nr. T-297 „Dėl pavedimo Šiaulių miesto savivaldybės merui patvirtinti savivaldybės valdomų įmonių, biudžetinių ir viešųjų įstaigų metines ataskaitas“,

T v i r t i n u BĮ Šiaulių apskaitos centras 2023 m. metinę veiklos ataskaitą (pridedama).

Savivaldybės meras

Artūras Visockas

BIUDŽETINĖ ĮSTAIGA ŠIAULIŲ APSKAITOS CENTRAS

2023 M. VEIKLOS ATASKAITA

2024-02-26
Šiauliai

VADOVO PRANEŠIMAS

2023 m. Šiaulių apskaitos centrui (toliau – ŠAC) pavyko pasiekti planavimo ir kituose dokumentuose numatytus tikslus ir uždavinius centralizuotos finansinės apskaitos ir savivaldybės centrinės perkančiosios organizacijos (toliau – SCPO) vykdomų viešųjų pirkimų funkcijų srityse.

Finansinė apskaita. Vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės tarybos sprendimais, įstaigos nuostatais, Centralizuoto viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 488 „Dėl centralizuoto viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais), apskaitos organizavimo sutartimis sudarytomis su biudžetinėmis įstaigomis ir kitais teisės aktais, ŠAC centralizuotai vykdo Šiaulių miesto savivaldybei pavaldžių biudžetinių įstaigų (toliau – Biudžetinės įstaigos) finansinę apskaitą. 2023 m. centralizuotai buvo vykdoma 83 Biudžetinių įstaigų finansinė apskaita. 2023 m. Šiaulių miesto savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba atliko 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio finansinio (teisėtumo)

auditą, kurio metu reikšmingų iškraipymų savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenyse nenustatė, tačiau buvo nustatyti trūkumai susiję su grynųjų pinigų apskaita (ne visos įstaigos visus reikalingus duomenis apie grynųjų pinigų ūkines operacijas teikė apskaitai ir / arba ne visos ūkinės operacijos registruotos apskaitoje), įstaigų gautinų ir mokėtinų sumų inventorizacija, materialinių pašalpų netinkamo priskyrimo darbo užmokesčio sąnaudoms, netinkamo atsargų sunaudojimo ir kitų paslaugų sąnaudų bei atitinkamai pinigų išmokų grupavimo ir atvaizdavimo ataskaitose ir kt., todėl centralizuota finansinės apskaitos vedimo tvarka tobulintina. Pagal auditorių pateiktas rekomendacijas nustatytų trūkumų šalinimui 2023 m. buvo sudarytas ir įgyvendintas rekomendacijų įgyvendinimo planas.

Didžiausią įtaką centralizuotos finansinės apskaitos funkcijų kokybei darė darbuotojų kaita. Pagrindinė priežastis – Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro (NBFC) plėtra Šiauliuose, įsteigiant filialą. Atsižvelgiant į tai, kad NBFC turi galimybę mokėti didesnę darbo užmokesčių finansinės apskaitos darbuotojams, bei į tai, kad tikslingai buvo kviečiami ŠAC darbuotojai, regione turintys tinkamą kvalifikaciją ir kompetencijas tvarkyti apskaitą pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartus, nemaža dalis ŠAC darbuotojų pasirinko darbą NBFC. Dėl šios esminės priežasties 2023 m. ŠAC darbuotojų kaita siekė net 25 %. Atsižvelgiant į tai, kad darbo rinkoje praktiškai nėra finansinės apskaitos specialistų kurie turėtų patirtį būtent viešojo sektoriaus apskaitos srityje, tokia darbuotojų kaita buvo didelis iššūkis, kuriam suvaldyti buvo dedama ypatingai daug pastangų. Kitas ne mažiau reikšmingas iššūkis – iš Biudžetinių įstaigų gaunamų apskaitos dokumentų kokybė ir terminai. Ši sritis 2023 m. turėjo reikšmingą įtaką centralizuotos finansinės apskaitos vykdymui ir atskaitomybei.

Nepaisant patirtų sunkumų, 2023 metais pavyko užtikrinti sklandų ir savalaikį centralizuotos finansinės apskaitos paslaugų teikimą ir operacijų vykdymą.

Viešieji pirkimai. 2023 m. buvo iš esmės pirmieji kaip SCPO veiklos metai. 2023 metais iš viso buvo atlikti 126 pirkimai, iš kurių 92 – Šiaulių miesto savivaldybės administracijai ir 34 –

Biudžetinėms įstaigoms. Bendra inicijuotų pirkimų vertė siekė 61,3 milijonus eurų. 2023 metais buvo inicijuoti 137 pirkimai, iš jų 126 buvo įvykdyti, o kitų 11 pirkimų vykdymas dėl natūralių priežasčių persikėlė į 2024 metus. Didžiausia inicijuoto pirkimo vertė – 19,5 milijonai eurų. Šiaulių miesto savivaldybės administracija daugiausia pirkimų atliko remonto ir atnaujinimo darbams, kelių remonto darbams, statybos darbams, miesto aplinkos tvarkymo ir priežiūros paslaugoms. Biudžetinių įstaigų pirkimai buvo susiję su patalpų ir kitais einamaisiais remonto darbais, pagaminto valgio tiekimo paslaugomis, kompiuterine įranga ir įvairiais renginiais.

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 82¹ str. 1 dalies 2 punkto redakciją, įsigaliojančią nuo 2024 m. sausio 1 d. ir vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2022 m. liepos 7 d. sprendimu Nr. T-317 „Dėl teisės atlikti centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas biudžetinei įstaigai Šiaulių apskaitos centrui suteikimo“ ŠAC yra suteikta teisė vykdyti ir Šiaulių miesto savivaldybės administracijos kontroliuojamų (valdomų) viešųjų įstaigų viešųjų pirkimų procedūras kurių vertė viršija 15 000 Eur (penkiolika tūkstančių eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio), kai nėra galimybės šių prekių paslaugų ar darbų įsigyti per VŠĮ CPO LT el. katalogą.

- **MISIJA:** Kokybiškos centralizuotos finansinės apskaitos ir viešųjų pirkimų procedūrų paslaugos teikiamos biudžetinėms įstaigoms.
- **VIZIJA:** Tapti pavyzdžiu sėkmingos organizacijos, teikiančios centralizuotos finansinės apskaitos ir viešųjų pirkimų procedūrų paslaugas.
- **VERTYBĖS:** Kokybė, skaidrumas, viešumas.

BENDRA INFORMACIJA APIE ĮSTAIGĄ

Šiaulių apskaitos centras
Juridinių asmenų registras, kodas 305888561
Vilniaus g. 88, LT-76285, Šiauliai
Tel. +370 641 03 196 , +370 616 10 879, +370 659 13 329
El. p. info@sac.lt
Atsiskaitomoji sąskaita: AB „Swedbank“ LT827300010170794531

ŠAC buvo įsteigtas Šiaulių miesto savivaldybės 2021 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. T-323 „Dėl biudžetinės įstaigos Šiaulių apskaitos centro steigimo ir nuostatų patvirtinimo“, kurio tikslas – tvarkyti Šiaulių miesto savivaldybės biudžetinių įstaigų finansinę apskaitą centralizuotai.

ŠAC savininkas – Šiaulių miesto savivaldybė, savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Šiaulių miesto savivaldybės taryba. Įstaigos veiklos sritis pagal Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 patvirtintą Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių – buhalterinė apskaita ir audito atlikimas (kodas 69.20.10), finansinių ataskaitų rengimas (kodas 69.20.20), įstaigų administracinė ir aptarnavimo veikla (kodas 82.1). Įstaiga yra išlaikoma iš Šiaulių miesto savivaldybės biudžeto, pagal programą „Užtikrinti Šiaulių apskaitos centro veiklą“ (programos kodas 11.01.01.05), išlaidų klasifikacija pagal valstybės funkciją „Kitos jokiai grupei nepriskirtos bendros valstybės paslaugos (funkcijos kodas 01.06.01.02.). Veikloje įstaiga vadovaujasi savo nuostatais, patvirtintais Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. T-323 „Dėl biudžetinės įstaigos Šiaulių apskaitos centro steigimo ir nuostatų patvirtinimo“, taip pat įstaigos veiklą ir funkcijas reglamentuojančiais Lietuvos Respublikos, Šiaulių miesto savivaldybės ir kitų atsakingų institucijų teisės aktais. Vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2022 m. liepos 7 d. sprendimu Nr. T-317 „Dėl teisės atlikti centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas biudžetinei įstaigai Šiaulių apskaitos centrui suteikimo“ įstaigai yra suteikta teisė vykdyti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos kontroliuojamų (valdomų) biudžetinių ir viešųjų įstaigų

viešųjų pirkimų procedūras kurių vertė viršija 15 000 Eur (penkiolika tūkstančių eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio) nuo 2023 m. sausio 1 d. bei numatoma, kad Įstaigoms lieka pačioms vykdyti pirkimus, kurių vertė iki 15 000 Eur (be pridėtinės vertės mokesčio) bei vykdyti pirkimus per VŠĮ CPO LT el. katalogą.

INFORMACIJA APIE VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMĄ

2023 m. pasiekti ŠAC vadovo ir įstaigos rezultatai:

Metinės užduotys	Siektini rezultatai	Nustatyti rezultatų vertinimo rodikliai (kiekybiniai, kokybiniai, laiko ir kiti rodikliai, kuriais vadovaudamasis tiesioginis darbuotojo vadovas/į pareigas priimančias ar jo įgaliotas asmuo vertina, ar nustatytos užduotys įvykdytos)	Pasiekti rezultatai
1.1. Užtikrinti Subjektų ūkinių operacijų registravimo ir vertinimo tvarkos parengimą ir patvirtinimą pagal LR Finansinės apskaitos įstatymo ir kitų aktualių teisės aktų nuostatas.	Koordinuoti ir užtikrinti, kad būtų parengta ir patvirtinta Subjektų ūkinių operacijų registravimo ir vertinimo tvarka, kaip tai yra nustatyta LR Finansinės apskaitos įstatyme.	Rodiklis – parengta ir patvirtinta Subjektų ūkinių operacijų registravimo ir vertinimo tvarka.	Įvykdyta. Šiaulių apskaitos centro direktoriaus 2023 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. V-50 patvirtinta ūkinių operacijų registravimo ir vertinimo tvarka (Apskaitos vadovas – politika). Nuoroda į dokumentą: https://www.sac.lt/wp-content/uploads/2023/09/buhalterines-apskaitos-vadovas-2023.pdf
1.2. Efektyvinti darbuotojų dirbančių su FVAIS „Biudžetas VS“, EDVS „Avilys“ ir VP valdymo sistema „Ecocost“ darbą.	Organizuoti FVAIS „Biudžetas VS“, EDVS „Avilys“ ir VP valdymo sistemos „Ecocost“ modernizavimą, funkcionalumo plėtrą, automatizuotų sprendimų	Rodiklis – atliktas ne mažiau, kaip vienas kiekvienos sistemos patobulinimas.	Įvykdyta. 1. EDVS „Avilys 2023-06-14 sukurtas naujas dokumentų susijusių su grynujų pinigų operacijų apskaita procesas „GG“. Šis procesas veikia ir kaip papildoma vidaus kontrolės priemonė. 2.

	<p>įgyvendinimą.</p>	<p>Sukurti procesai „SA-1 ir „SA-10“, kurių dėka ŠAC parengtus Biudžeto vykdymo ir Finansinių ataskaitų rinkinius per išorinį portalą el. parašu pasirašo biudžetinių įstaigų vadovai ir jos automatiškai pateikiamos Šiaulių miesto savivaldybei. Šis procesas veikia ir kaip papildoma vidaus kontrolės priemonė.</p> <p>3. FVAIS „Biudžetas VS“ tobulinimai – pagal ŠAC pateiktą techninę specifikaciją sukurti papildomi funkcionalumai: 3.1. Specialiųjų atsiskaitymų mokėjimų žiniaraščio filtravimas pagal lėšas; 3.2. Mėnesių istorijos filtravimas pagal lėšas; 3.3. Atsiskaitymo kvituko siuntimas daugiau nei vienam paslaugų gavėjui; 3.4. Automatinis VDU perskaičiavimas pasikeitus parametrams.</p> <p>4. VP valdymo sistemos „Ecocost“ tobulinimai – pagal ŠAC pateiktą techninę specifikaciją sukurti papildomi funkcionalumai: 4.1. Naujo atsakomybės tipo "maistas/ne maistas" sukūrimas, kad galima būtų patogiausiai įtraukti</p>
--	----------------------	--

			atsakingus vartotojus į sąskaitų derinimo schemą; 4.2. Finansavimo šaltinio atvaizdavimas ant PDF dokumento; 4.3. Po dok. suderinimo grįžimas į "Mano užduočių" konkrečią meniu skiltį "Derinimai" (po sąskaitos suderinimo, vartotojas būtų nukreipiamas į tą pačią skiltį, iš kurios atėjo) 4.4. Papildomi laukai pirkimų vykdymo ataskaitoje (kada PO pradėjo pildyti inicijavimo paraišką ir kada PO pradėjo inicijuoti paraiškos derinimą).
1.3. Šiaulių apskaitos centro specialistų kvalifikacijos kėlimas.	Organizuoti / sudaryti sąlygas, ne mažiau, kaip 70% Šiaulių apskaitos specialistų tobulinti kvalifikaciją finansinės apskaitos, viešųjų pirkimų organizavimo ir kt. srityse.	Rodiklis – ne mažiau, kaip 70% specialistų tobulina kvalifikaciją 2023 m.	Įvykdyta. 2023 m. kvalifikacijos kėlimo seminaruose / kursuose dalyvavo 77 % ŠAC specialistų.
1.4. Gerinti kontroliuojamų biudžetinių įstaigų rengiamų dokumentų (įsakymų, tvarkų ir pan.) kokybę.	Organizuoti parengtų pavyzdinių įsakymų nuolatinę peržiūrą, užtikrinti jų atitiktį galiojantiems teisės aktams, bei pagal įstaigų poreikį parengti jiems reikalingų įsakymų / vidaus tvarkų pavyzdžius.	Rodiklis – parengti ne mažiau, kaip 3 papildomus įsakymų susijusių su įstaigų veikla ir personalo valdymu pavyzdžius, bei ne mažiau, kaip 1 įstaigoms aktualios vidaus tvarkos pavyzdį.	Įvykdyta. Parengti 2 nauji įsakymų pavyzdžiai dėl LR DK normų taikymo (įsakymas dėl priėmimo darbą pagal terminuotą DS vadovaujantis DK 67 str. ir įsakymas dėl komandiruotės pagal LR DK 107 str.), taip pat 1 įsakymo pavyzdys dėl darbo apmokėjimo įstatymo

			<p>normų taikymo skiriant materialinę pašalpą. Parengtas 1 tvarkos aprašas dėl komandiruočių tvarkos (su įsakymo pavyzdžiu) ir 1 tvarkos aprašas dėl įtampos darbe mažinimo (mobingo) (su įsakymu), kurie yra aktualūs visoms įstaigoms, įgyvendinant LR DK bei kitų teisės aktų pakeitimus. Atsižvelgiant į teisės aktų pakeitimus buvo pakoreguoti 3 įsakymai dėl LR DK normų taikymo keičiant DS sąlygas, sudarant susitarimus dėl papildomo darbo ir siunčiant į komandiruotes. Pakoreguoti 2 įsakymų pavyzdžiai dėl atrankos komisijos sudarymo bei materialaus ir nematerialaus turto inventorizacijos atlikimo tvarkos.</p>
--	--	--	--

2023 m. papildomai įgyvendintos užduotys / pasiekti rezultatai:

VŠĮ viešųjų pirkimų centralizacija. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 82¹ str. 1 dalies 2 punkto redakciją, įsigaliojusią nuo 2024 m. sausio 1 d. ir vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2022 m. liepos 7 d. sprendimu Nr. T-317 „Dėl teisės atlikti centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas biudžetinei įstaigai Šiaulių apskaitos centrui suteikimo“ ŠAC, 2023 m. sėkmingai pasirengė Šiaulių miesto savivaldybės kontroliuojamų Viešųjų įstaigų (VŠĮ) viešųjų pirkimų procedūrų kurių vertė viršija 15 000 Eur (penkiolika tūkstančių eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio) centralizavimui nuo 2024 m. Per 2023 m. buvo atlikta VŠĮ komunikacija (informavimas raštu, žodžiu, susitikimai / pasitarimai su VŠĮ vadovais ir kt.), pristatyta aktuali informacija, veiksmų planas, terminai, teisiniai pagrindai ir kt. susijusi informacija. Taip pat buvo suorganizuoti 3 seminarai / mokymai VŠĮ vadovams ir atsakingiems asmenims. Atsižvelgiant į tai, kad įstaigoms lieka pačioms vykdyti pirkimus iki 15 000 Eur, VŠĮ buvo pateiktas pavyzdinis Decentralizuotų viešųjų pirkimų vykdymo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašas. Siekiant sklandaus centralizavimo proceso VŠĮ buvo supažindintos su Centralizuotų viešųjų pirkimų vykdymo tvarkos taisyklėmis bei tarp ŠAC ir VŠĮ buvo sudarytos Centralizuotų viešųjų pirkimų veiklos paslaugų sutartys. Suderinti 2024 m. pirkimų planai bei 2024 m. sausio 14 d. inicijuotas ir pradėtas vykdyti 1-asis VŠĮ pirkimas.

ĮSTAIGOS FINANSAVIMAS

ŠAC per 2023 m. vykdydamas įstaigos funkcijas, savo veiklai panaudojo **1,543 mln. Eur** savivaldybės biudžeto lėšų:

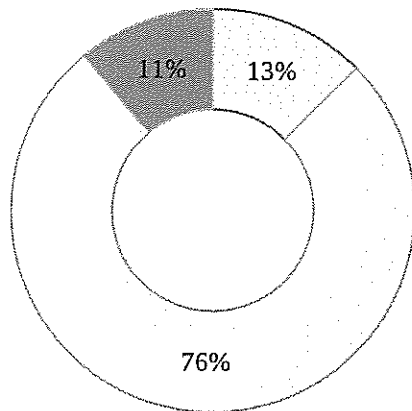
Išlaidų ekonominė klasifikacija ir pavadinimas	Panaudojimas (Eur, ct)	Panaudojimas (%)
2.1.1.1.1.E. Darbo užmokestis pinigais	1366719,88	88,58%
2.1.2.1.1.1. Socialinio draudimo įmokos	20398,64	1,32%
2.2.1.1.1.02. Medikamentų ir medicininių prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	18,00	0,00%
2.2.1.1.1.05. Ryšių įrangos ir paslaugų įsigijimo išlaidos	5208,97	0,34%
2.2.1.1.1.11. Komandiruočių išlaidos	124,16	0,01%
2.2.1.1.1.14. Materialiojo ir nematerialiojo turto nuomos išlaidos	29390,64	1,90%
2.2.1.1.1.16. Kvalifikacijos kėlimo išlaidos	6799,00	0,44%
2.2.1.1.1.20. Komunalinių paslaugų įsigijimo išlaidos	21699,00	1,41%
2.2.1.1.1.21. Informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	73068,17	4,74%
2.2.1.1.1.30. Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	14092,06	0,91%
2.7.3.1.1.1. Darbdavių socialinė parama pinigais	5481,48	0,36%
Iš viso:	1543000,00	100,00%

Didžiausia išlaidų dalis tenka darbuotojų darbo užmokesčiui, sąlyginai nedidelė dalis bendro įstaigos finansavimo tenka kitoms su veiklos vykdymu susijusioms išlaidoms (mokesčiams už telefonus ir internetą, patalpų nuomai, darbuotojų kvalifikacijos kėlimui, komunalinėms paslaugoms, įvairių IT sistemų palaikymui ir priežiūrai bei kitoms išlaidoms. ŠAC funkcijų vykdymui naudoja 3 pagrindines IT sistemas – FVAIS „Biudžetas VS“ (finansinės apskaitos tvarkymui), EDVS „Avilys“ (dokumentų valdymui) bei „Ecocost“ (viešųjų pirkimų procedūrų vykdymui).

ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

ŠAC specialistai yra svarbiausi įstaigos turimi ištekliai. ŠAC sudaro 72 darbuotojų pareigybės, iš kurių 55 sudaro finansinės apskaitos specialistų pareigybės, 8 viešųjų pirkimų padalinio pareigybės, bei 9 su įstaigos valdymu, administravimu ir techniniu aptarnavimu susijusios pareigybės. Siekiant mažinti darbuotojų kaitą, 2023 m. buvo taikomas darbo užmokesčio diferencijavimas tarp funkcinų grupių pagal funkcijų pobūdį, taikomas mišraus darbo organizavimo modelis sudarant galimybę darbuotojams dalį darbo funkcijų atlikti nuotoliniu būdu, įvairios darbo sąlygų gerinimo priemonės, bendri mokymai ir renginiai bei neformalios veiklos.

Personalo pasiskirstymas (%)

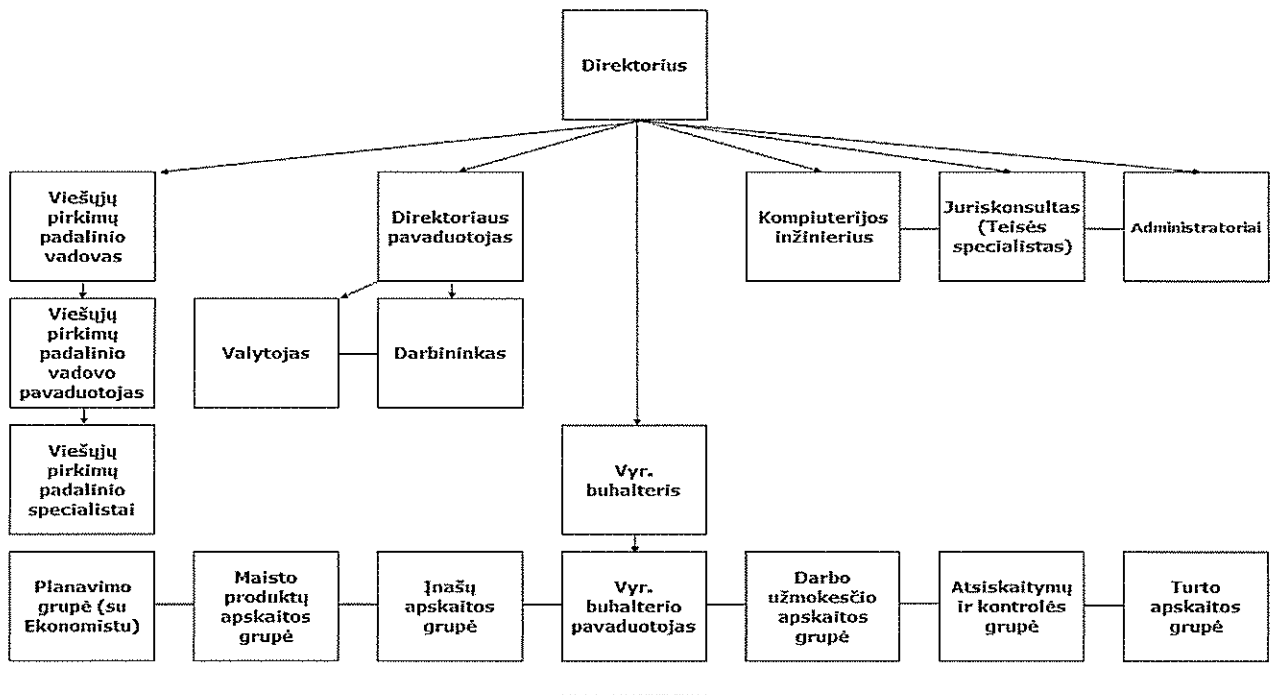
Vadovaujantis, administracinis ir techninio aptarnavimo personalas

Finansinės apskaitos tvarkymo srities personalas

Viešųjų pirkimų vykdymo personalas

FATVIRTINTA
Šiaulių apskaitos centro direktoriaus
2022 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. V-61A

ŠIAULIŲ APSKAITOS CENTRO STRUKTŪRA

STATISTINIAI DUOMENYS

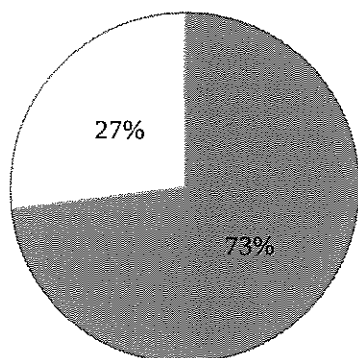
2023 m. ŠAC gavo **208839** vykdomuosius dokumentus, iš jų:

Gauta sąskaitų - faktūrų	94 488
Gauta vykdomųjų dokumentų (įsakymai DU ir kt. klausimais, žiniaraščiai, prašymai, pažymos, sutartys, kelionės lapai, aktai, kvitai ir t.t.)	114 351
Iš viso:	208 839
<i>Vidutiniškai per 1 mėn.</i>	<i>23 204</i>

Vidutiniškai per 1 d.d.	1 099
Aptarnaujamų įstaigų skaičius	83
Vidutinis aptarnaujamų paslaugų gavėjų skaičius	20 000

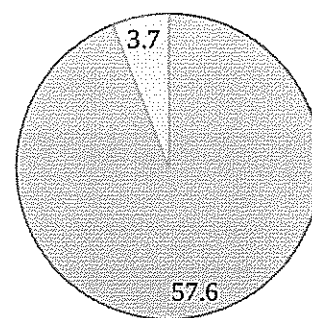
2023 m. atlikta centralizuotų pirkimų: 126

2023 m. atlikta pirkimų pagal perkančiąsias organizacijas

■ Savivaldybės administracija
□ Pavaldžios įstaigos

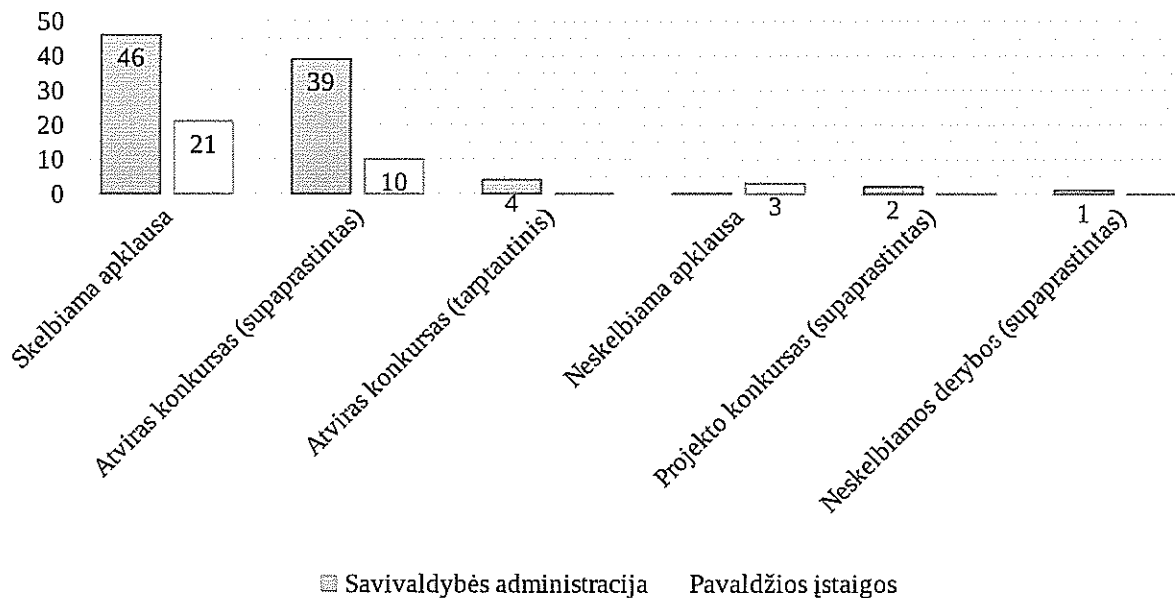
Inicijuotų pirkimų vertė (mln. Eur) su PVM - 61,3 mln. Eur

■ Savivaldybės administracija
□ Biudžetinės įstaigos

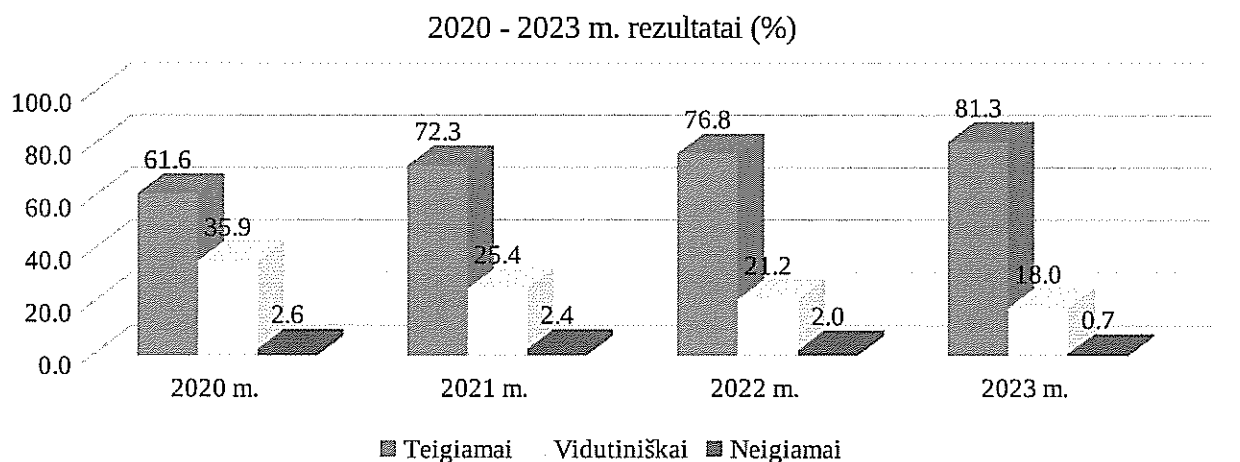
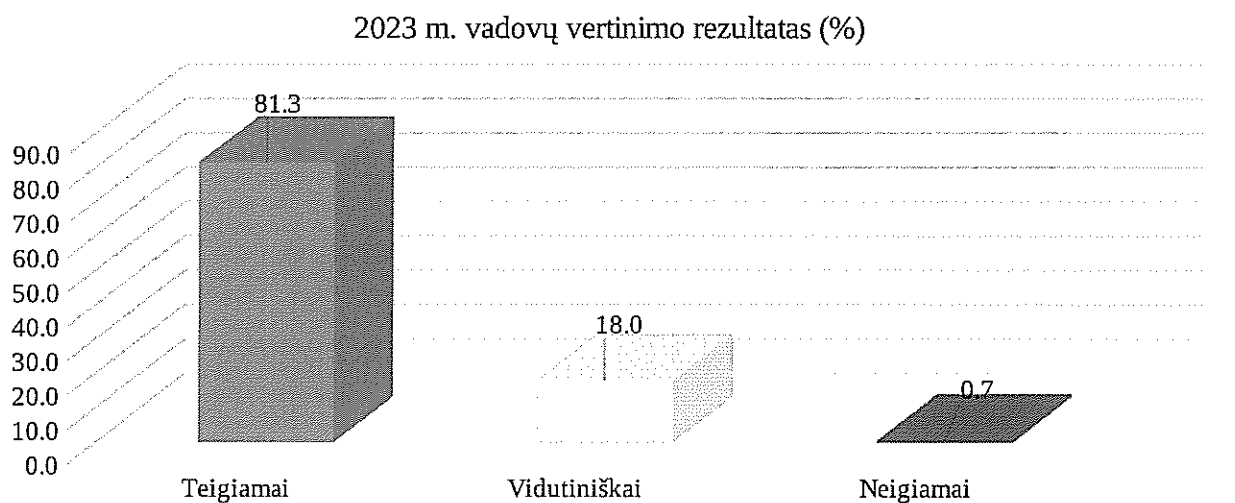
2023 m. apklausų rezultatai.

2023 m. atlikti pirkimai pagal pirkimo būdą (pagal perkančiąsias organizacijas)

■ Savivaldybės administracija □ Pavaldžios įstaigos

Kiekvienais metais yra atliekama visų aptarnaujamų įstaigų vadovų apklausa, siekiant nustatyti ŠAC teikiamų paslaugų pasitenkinimo lygį, identifikuoti sisteminės problemas ar įstaigoms kylančius iššūkius, bei gauti informaciją ir pastebėjimus dėl veiklos tobulinimo (šaltinis: <https://forms.gle/VBfEebaGBFnPO2sdA>). Pagal gaunamą informaciją ir pasiūlymus yra priimami atitinkami sprendimai susiję su veiklos tobulinimu, įvairių procesų optimizavimu ir kt.

Apibendrinti įstaigų vadovų apklausos rezultatai parodė, kad ŠAC vykdomos funkcijos yra vertinamos palankiai. Įvertinant iššūkius, su kuriais buvo ir yra susiduriama, bei lyginant 2020 m. ir 2021 m. laikotarpių rodiklius (šiuo laikotarpiu veikla buvo vykdoma kito juridinio asmens struktūrinio padalinio forma), matoma, kad vertinimo rodiklių tendencija yra teigiama ir 2023 m.

INFORMACIJA APIE VEIKLOS RIZIKAS

ŠAC išorinei aplinkai vertinti naudojama PEST analizė, kuri apima keturis makroaplinkos aspektus: 1) politinį; 2) ekonominį; 3) socialinį; 4) technologinį. Šis analizės metodas taikomas visuose strateginio planavimo modeliuose ir praktiškai yra naudojamas išorinei aplinkai įvertinti tiek verslo, tiek viešosiose institucijose.

PEST analizės modelis

Makroaplinkos aspektas	Pagrindinės gairės
P (politiniai –	Atitinkami veiksniai gali padėti arba trukdyti organizacijai įgyvendinti Vyriausybės prioritetinius strateginius tikslus (prioritetus), vykdyti vyriausybės

teisiniai veiksniai)	programos įgyvendinimo priemonės, gali daryti įtaką organizacijai ir taip keisti ar pertvarkyti strateginį veiklos planą. Politiniams veiksniams gali būti priskiriamos šios aplinkybės: valstybės aukščiausio lygio valdymo poveikis organizacijai, politinės sistemos sandaros pokyčiai ir finansinė krizė. Tuo tarpu teisiniais veiksniais vadinama teisinė sistema, kuri reglamentuoja valstybėje veikiančių subjektų veiklą. Tai bendrieji įstatymai, ribojantys ir reguliuojantys organizacijos veiklą, mokesčių sistema, skatinanti arba trukdanti plėtoti tam tikrą organizacijos veiklą.
E (ekonominiai veiksniai)	Parodo šalies ūkio raidą, lemia globalizaciją ir intensyvią tarptautinę konkurenciją, galios poslinkį, t.y. valstybės įtakos silpnėjimą ir ekonominių organizacijų galios didėjimą. Analizuojant ekonominius veiksnius nagrinėjamos šalies ekonominių rodiklių tendencijos, jų prognozės: analizuojami ekonominio augimo procesai, infliacijos lygis, biudžeto deficitai, BVP, užimtumo duomenys, pajamų pasiskirstymo šalyje ypatumai, investicijų aplinka ir kiti rodikliai bei jų galima įtaka organizacijos veiklai.
S (socialiniai veiksniai)	Tai demografiniai, vertybių, gyvensenos ir kiti pokyčiai, būdingi tam tikram visuomeninės raidos etapui, o taip pat ir ekologiniai ir kultūriniai veiksniai. Galima išskirti veiksnius, kurie tiesiogiai daro įtaką organizacijoms, tai: demografija, skurdas, išsilavinimas, gyvenimo stilius, požiūris į darbo ir poilsio režimą.
T (technologiniai veiksniai)	Itin svarbūs siekiant įvertinti naujų technologijų, informacijos srautų poveikį organizacijos reguliuojamai sričiai, valdymo organizavimui ir organizacijų tarpusavio ryšiams. Gali būti nagrinėjami keturių veiksmų grupių rodikliai: naujovių ir žinių sklaida šalyje ir organizacijos veiklos srityje; valstybės technologijų politika; naujausios komunikacinės technologijos bei galimybės ir būtinybė jas panaudoti organizacijos veikloje.

Politiniai veiksniai. ŠAC vykdoma centralizuotų administracinio pobūdžio funkcijų veikla, prisideda prie administracinės naštos mažinimo, kurio yra siekiama tiek Europos Sąjungos mastu (Europos bendrijų komisijos dokumentas „Dėl administracinių išlaidų įvertinimo ir administracinės naštos Europos Sąjungoje mažinimo“ (2006)) tiek ir nacionaliniu lygmeniu kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatyme (2012). Svarbu paminėti, kad veiklos efektyvumo ir sprendimų įgyvendinimo kuo mažesnėmis sąnaudomis tendencija paremta ir Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2050“.

Pagrindinės ŠAC funkcijos kyla iš Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo, Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo ir Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų. Dėl centralizuoto finansinės apskaitos vykdymo, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatyme yra reglamentuotas biudžetinių įstaigų bendrųjų funkcijų centralizuotas atlikimas ir yra nustatyta, kad dalis biudžetinių įstaigų bendrųjų funkcijų (buhalterinės apskaitos, dokumentų valdymo, personalo administravimo, viešųjų pirkimų procedūrų atlikimo ir kitos pagalbinio pobūdžio funkcijos), kurios padeda įgyvendinti biudžetinei įstaigai teisės aktuose nustatytus uždavinius, gali būti atliekamos centralizuotai ir kad savivaldybės taryba turi teisę priimti sprendimą dėl biudžetinių įstaigų, kurių savininkė yra savivaldybė, bendrųjų funkcijų centralizuoto atlikimo ir konkrečių biudžetinių įstaigų, kurių bendrosios funkcijos bus atliekamos centralizuotai. ŠAC yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, todėl jos veiklai didžiausią poveikį turi Šiaulių miesto savivaldybės priimami sprendimai, tokie kaip nuostatų keitimas, maksimalių pareigybių skaičiaus nustatymas, asignavimų skyrimas ir pan.

Ekonominiai veiksniai. Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, vidutinis bruto darbo užmokestis šalyje nuolat didėja ir 2023 m. III ketv. siekė 2018,20 Eur (bruto) (detalesni duomenys pateikiami <https://osp.stat.gov.lt/covid19-statistika/covid19-itaka-darbo-rinkai/darbo-uzmokestis#>). 2022 m. vidutinis bruto darbo užmokestis šalyje siekė 2000,10 Eur, todėl lyginant 2022 m. ir 2023 m. darbo užmokesčio pokytis yra ganėtinai nežymus. Remiantis SODRA

duomenimis (<https://atvira.sodra.lt/imonės/paieska/index.html>) 2023 m. gruodžio 31 duomenimis vidutinis ŠAC bruto darbo užmokestis šiek tiek viršija šalies vidurkį ir siekė 2032,35 Eur. Vidutinė metinė infliacija (<https://osp.stat.gov.lt/verslas-lietuvoje-2023/infliacija>) 2023 m. buvo ženkliai mažesnė negu 2022 m. (19,7 %) ir siekė 9,1 %, nedarbo lygis šalyje mažėjo ir lyginant su 2022 m. (9,0 %) siekė 8,6 % (sumažėjo 0,4 %). (<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrljoiN2U4NzZiNDctNzc1Zi00ZDJjLTThmZDQ0tNDI5NjdiMWUvODY0IiwidCI6ImJhMGY1NjIxLWFiZmOtNDcwZi1hZGM5LWRhMjFkNGNjMTgyNSIsImMiOiJ9>) Apibendrinant galima teigti, kad menkas atlyginimų augimas neatstoja ženkliai infliacijos, o remiantis nedarbo lygio rodikliu galima teigti, kad darbo jėga yra pakankamai užimta ir konkurencija dėl darbuotojų darbo rinkoje yra didelė. Įstaiga yra pilnai išlaikoma iš Šiaulių miesto savivaldybės biudžeto, todėl priklausomai nuo jo vykdymo (nevykdymo), įstaigai asignavimai gali būti ir mažinami ir didinami.

Socialiniai veiksniai. Didžiausią įtaką ŠAC veiklai turi darbuotojų konkurencinė aplinka. Pagrindiniai ŠAC konkurentai su kuriais konkuruojama dėl finansinės apskaitos specialistų – Nacionalinis bendrųjų funkcijų centras bei Šiaulių mieste ir rajone veikiančios verslo įmonės. Ypatingai didelę reikšmę ŠAC darbuotojų kaitai turi Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro sprendimas įkurti filialą Šiaulių mieste. ŠAC taip pat vykdo ir SCPO funkcijas, šiam tikslui yra įkurtas ŠAC viešųjų pirkimų padalinys. Pažymėtina, kad Šiaulių regione yra sudėtinga rasti tinkamos kvalifikacijos viešųjų pirkimų specialistų dėl šios profesijos specifiškumo.

Technologiniai veiksniai. Atsižvelgiant į ŠAC vykdomos veiklos pobūdį, įstaiga yra ypač priklausoma nuo informacinių technologijų. Vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. A-1867 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų apskaitos tvarkymo“ finansinė apskaita yra centralizuotai vykdoma naudojant FVAIS „Biudžetas VS“. Ši sistema yra pagrindinis ŠAC įrankis tvarkant Šiaulių miesto savivaldybei pavaldžių biudžetinių įstaigų finansinę apskaitą. Svarbu paminėti, kad ŠAC savo veikloje naudoja ir kitas sistemas, tokias kaip MS Office ir pan. Kadangi be Pirkimų valdymo sistemos, neišsivaizduojamas beveik 100 įstaigų su pirkimų procedūromis susijusių procesų valdymas, ŠAC pirkimams valdyti naudoja specializuotą pirkimų valdymo sistemą. Atsižvelgiant į tai, kad ŠAC vidutiniškai per 1 d. d. gauna apie 1099 dokumentus (2022 m. šis skaičius siekė 755), šių dokumentų valdymui ŠAC naudoja elektroninę dokumentų valdymo sistemą. 2023–2025 m. yra numatoma spręsti galimybę ŠAC darbuotojus aprūpinti antruoju kompiuterio ekranu, siekiant sumažinti sunaudojamo biuro popieriaus ir spausdintuvų tonerių sąnaudas bei didesnio vykdomos veiklos tvarumo.

Kiti veiksniai turintys įtakos ŠAC veiklai / teikiamoms paslaugoms. Didelę įtaką atliekamoms ŠAC funkcijoms ir jų kokybei turi iš aptarnaujamų įstaigų gaunamų dokumentų korektiškumas, bei jų pateikimo terminai. Vadovaujantis Centralizuoto viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 488 „Dėl centralizuoto viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) (toliau – Aprašas) 12.1.p., 17.p., nuostatomis, Įstaigos užtikrina teisingos, tikslios, išsamios informacijos ir dokumentų apie ūkinius įvykius ir ūkines operacijas surašymą ir pateikimą teikimą laiku, juose esančių duomenų tikrumą bei ūkinių operacijų teisėtumą. Iš savo pusės ŠAC vadovaujantis ŠAC nuostatų 9.1.p. ir 9.7.p. turi užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės biudžetinių įstaigų kurių savininkė yra Šiaulių miesto savivaldybė, finansinių – ūkinių operacijų teisėtumą ir šiam tikslui įgyvendinti priima sprendimus bei vykdo veiksmus, kurie užtikrintų finansų kontrolę. Vadovaujantis buhalterinės apskaitos organizavimo sutarčių pagrindu ŠAC atsako už tai, kas nurodyta Aprašo V ir VI skyriuose, taip pat už Įstaigų teisingos ataskaitų ir kitos buhalterinės apskaitos informacijos parengimą ir pateikimą laiku, buhalterinės apskaitos dokumentų praradimą, įvykusį dėl ŠAC kaltės, Įstaigų pateiktos informacijos konfidencialumą, išskyrus teisės aktų, reglamentuojančių privalomą informacijos pateikimą, numatytus atvejus, bei buhalterinių įrašų teisingumą.

Remiantis 2023 m. sąskaitų registro duomenimis buvo gauta 94.729 sąskaitų – faktūrų, iš kurių 80.498 buvo pateikta laikantis nustatytų terminų, o 14.231 buvo pateikta pavėluotai. Šie dokumentų pateikimo terminų nesilaikymo ir jų nekorektiškumo atvejai turi reikšmingos įtakos

ŠAC vykdomoms funkcijoms. Remiantis elektroninės dokumentų valdymo sistemos duomenimis 2023 m. buvo nustatyti 523 nekorektiškų dokumentų pateikimo atvejai (neatitinkantys dokumentams keliamų formos / turinio reikalavimų) ir turintys kitų trūkumų. Šie atvejai turi neigiamos įtakos tinkamai apskaitos tvarkymo kontrolei, lėšų teisingam ir savalaikiam išmokėjimui ir atsiskaitymų vykdymo kontrolei, ūkinių operacijų registravimui, darbo užmokesčio, mokesčių, socialinio draudimo, sveikatos draudimo įmokų ir kitų privalomų mokėjimų apskaičiavimui ir deklaravimui laiku, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių teisingam sudarymui ir pateikimui nustatyta tvarka ir terminais, tarpusavio operacijų derinimui, finansinių ataskaitų rinkinių teisingam sudarymui ir pateikimui nustatyta tvarka ir terminais, įstaigų įsiskolinimo ataskaitų (mokėtinų – gautinų sumų) sudarymui ir pateikimui, kitų ataskaitų sudarymui ir pateikimui nustatyta tvarka ir terminais ir kt. funkcijoms.
